

REPNÉ LISTY

špecializovaná publikácia

Vydali: SLOVENSKÉ CUKROVARY, s.r.o. v spolupráci s AM AGRO, s.r.o.

Slovenské cukrovary s.r.o.
Cukrovárska 726
92601 Sered'

AM-AGRO s.r.o.
Tehelná 3
949 01 Nitra

S podporou pestovateľov cukrovarníctvo prežije

Rozhovor s Ing. Adriánom Šedivým a Ing. Dušanom Janičkom

Čo ovplyvnilo tohtoročnú úrodu cukrovej repy a následne cukrovarnícku kampaň?

Adrián Šedivý: Máme s pestovateľmi zazmluvnené osiatie 12 000 ha cukrovej repy, na ktorých boli tento rok dosiahnuté rekordné úrody. Rok 2014 bol výnimočne nadpriemerný z pohľadu rozdelenia zrážok. Väčší úhrn zrážok prišiel netypicky v letnom období, kedy obvykle repa trpí suchom. Teraz dostala hlavne koncom augusta a začiatkom septembra dostatok vlhky a pokračovala v raste. Druhým dôvodom dosiahnutých úrod bol aj skorý nástup jari. Prvé plochy sa začali osievať už začiatkom marca, čo je o 2,5 týždňa skôr, ako po iné roky. Pre porovnanie - v roku 2013 sa začalo siať koncom apríla a posledné sejby sa uskutočnili až začiatkom mája. Takže popri dostatočnej vlhke a dĺžke vegetačného obdobia cukrová repa reagovala veľmi pozitívne tvorbou masy a objemu. Čo nás menej teší je to, že cukrnatosť sa vzhľadom na dostatok zrážok nedostala do fázy ukladania cukru, ale stále rástla.

Dušan Janiček: Seredský cukrovar tento rok spracováva cukrovú repu už v 108. cukrovarníckej

kampani. Očakávame spracovanie na úrovni okolo 880 000 ton cukrovej repy a vyrobíme viac ako 110 000 ton cukru. Tohtoročná kampaň 2014/2015 je jedna z najdlhších a cukrovar vo svojej histórii takúto dlhú kampaň ešte nemal. Spolupráca s pestovateľmi beží v rámci dobrých vzťahov, aj ráz počasia umožňuje udržať plynulé spracovanie cukrovej repy zhruba na úrovni spracovateľskej kapacity okolo 5 100-5 400 ton repy za 24 hodín.

Bude teda vyrobené väčšie množstvo cukru ako je kvóta pre seredský cukrovar, čo s mimokvótvým cukrom? Ako vidíte budúcnosť po zrušení kvôt na cukor?

D. Janiček: Cukru vyrobíme viac 110 000 ton. Cukrovar v Seredi má pridelenú kvótu na výrobu cukru 43 841 ton, zvyšok bude pravdepodobne mimokvótvý cukor, ktorý bude buď spracovávaný v priemysle, alebo vyvezený do tretích krajín.

Slovensko je v súčasnosti, čo sa týka pridelenia kvót, nesebestačné, pridelená kvóta predstavuje 112 320 ton, čo nepokrýva spotrebu. Pri

S podporou pestovateľov cukrovarníctvo prežije

súčasnej spotrebe 33-35 kg cukru/osobu je požiadavka na 175-178 000 ton. Túto výrobu sú pestovatelia cukrovej repy spolu s obidvoma

mali pestovatelia už pri týchto úrovniach veľmi ťažké obdobie na prežitie. Na základe tej podpory, ktorá je momentálne namodelovaná na

cukrovami na Slovensku schopné zabezpečiť. Očakávame že v roku 2016, kedy padnú kvóty, budú môcť obidva slovenské cukrovary naplno využiť svoje kapacity a budeme vedieť pre obyvateľov zabezpečiť cukor vyrobený na Slovensku a zo slovenskej cukrovej repy. náš cukor je špičkovej kvality, veď obidva cukrovary sú držiteľmi Značky kvality.

Znamená rekordná úroda vysoké zisky pre pestovateľov cukrovej repy?

A. Šedivý: Vôbec nie. Napriek rekordným úrodám je zároveň nízka cena cukru. Pre prvovýrobcu nepredstavuje lepší výnos taký finančný zisk, aký by sme si želali. Pestovatelia sa dostávajú opäť pod silný tlak klesajúcich cien cukrovej repy, lebo tá odráža klesajúce ceny cukru. Bez podpory na pestovanie cukrovej repy by

cukrovú repu, pestovatelia pristupujú k tomu, aby predžili zmluvy a osiali cukrovú repu aj v nasledujúcom období. Pokiaľ by sme túto podporu nemali, sektor by sa dostával do takých problémov, ktoré hraničia s možnosťou prežitia slovenského cukrovarníctva. Vďaka týmto možnostiam sa budeme snažiť udržať produkciu na tej úrovni, ktorú slovenské cukrovary dosahujú.

Ako bude podpora pre pestovateľov cukrovej repy vyzerat' a čo sa ňou dosiahne?

D. Janiček: Štát skutočne vyšiel v ústrety ako cukrovarníckemu priemyslu, tak aj Zväzu pestovateľov cukrovej repy tým, že uznal cukrovú repu ako citlivú komoditu, čo nám dáva perspektívu, že sektor môže byť zastabilizovaný. Celá vertikála od pestovania suroviny - cukrovej repy, po finálny výrobok - cukor, zamestnáva na Slo-

vensku priamo aj nepriamo okolo 3 000 ľudí. Treba oceniť ústretovosť ministra, ktorý zobral na vedomie naše argumenty a snažil sa vyjsť nám v ústrety. Podpora pre pestovateľov bude zložená z finančných prostriedkov z tzv. 1. piliera, kde dostanú pestovatelia 398 EUR/ha a z tretieho piliera (podpora zo štátneho rozpočtu) 156 EUR/ha. Celková podpora teda bude 554 EUR/ha. Táto podpora stabilizuje výrobcov, ktorí sú zaradení v systéme pestovania a kontraktov na dodávky cukrovej repy pre obidva slovenské cukrovary, čo predstavuje hektárovú výmeru 20 077 ha. Táto podpora nepredstavuje nijakú motiváciu na rozširovanie cukrovarníctva, skôr pomáha zabrániť tomu, aby došlo k úpadku, ktorý by mohol ohroziť spracovateľský priemysel. Takže s plánovanou podporou budú môcť existujúci pestovatelia, ktorí v súčasnosti dodávajú pre slovenské cukrovary pokračovať.

A. Šedivý: Práve systém podpory pestovania je odpoveďou na to, aby sme sa nedostali do problémov existenčného charakteru. Ak by táto možnosť zastabilizovať výrobcov zo strany ministerstva nebola, liberalizácia by s najväčšou pravdepodobnosťou ohrozila spracovateľský priemysel tak, že by musel skončiť. Obdobie pred a tesne po odbúrání kvót je najcitlivejšie, potom sa môže stať, že sa situácia na trhu bude stabilizovať. Preto práve v tomto období je nevyhnutné, aby cukrovarnícky priemysel prežil. Podpora má za cieľ zachrániť a zastabilizovať ho. Pokiaľ by podpora produkcie suroviny nebola, mohlo by to spôsobiť také silné výpadky, ktoré by cukrovarnícky priemysel už nedokázal saturovať. Pokiaľ cukrovary surovinu dostanú, budú pokračovať. Tou citlivou časťou sú prvovýrobcovia, ktorí bez podpory, akokoľvek sú lojálni, nemôžu produkovať so stratou, to od nich nemôžeme čakať ani žiadať.

Kde a v čom je najväčšia konkurencia vo výrobe cukru spomedzi európskych krajín? Aké

sú trendy v zvyšovaní konkurencieschopnosti slovenských pestovateľov cukrovej repy?

A. Šedivý: Pokiaľ zoberieme dlhodobú krivku výnosov z hektára, je stabilne stúpajúci trend. Pred 10 rokmi sme považovali 50-53 tonové úrody za veľmi dobré a dnes už sme prekonalí hranicu 70 ton. To však bola výnimka, priemerne sa pohybujeme okolo 60 ton z hektára. Môžeme teda vidieť, že genetická skladba, pestovateľská technológia, nové prístupy v rámci

ochrany a výživy aj využívanie know-how v zberových technológiách prinášajú svoje ovocie. Minimalizujú sa zberové straty v rámci vyorávky a všetok ten potenciál, ktorý na poli je, sa dostáva do výrobného závodu. Pestovatelia sa zaujímajú o nové trendy a know-how, čo v tomto segmente prináša najväčší progres. Dáva to optimistický výhľad, že pokiaľ tento trend bude pokračovať, cukrová repa sa v najbližšom období 5 ročnom období veľmi priblíži v produktivite krajín EÚ, ktoré stropy produkcie už dosahujú.

Repný seminár 2015

stretnutie s pestovateľmi 2. ročník

Senec - hotel Senec

19.2.2015

Spoločné stretnutie s pestovateľmi ktorého druhý ročník sa uskutočnil v spolupráci so spoločnosťami Syngenta, Adama a Agrofert v kongresovej sále hotela Senec 19.2.2015 sa vydaril. Na prezenčnej listine bolo 130 podpisov hlavne z radu našich pestovateľov ako aj dodávateľov osiva, chemických prípravkov, zástupcov Ministerstva pôdohospodárstva, ZPCR a SPPK. Seminár tohto roku otvoril a privítal účastníkov vedúci oddelenia základnej suroviny Ing. Ladislav Németh. Prítomných oboznámil s programom seminára a odovzdal slovo Generálnej riaditeľke Slovenských cukrovarov s.r.o. Ing. Ružene Brádňanovej, ktorá v svojom príhovore privítala účastníkov seminára a v krátkosti zhodnotila kampaň ktorá stále prebieha. GR poďakovala pestovateľom za trpezlivosť počas tejto náročnej a dlho trvajúcej kampane, ktorá je najdlhšia v histórii slovenských cukrovarov. Vyzdvihla aj dosiahnuté výsledky pestovateľov ktoré sa pohybujú na úrovni 76 t/ha. Predniesla víziu spoločnosti, kroky a ciele do ďalších rokov. Po GR sa ujal slova Ing. Dušan Janiček ktorý všetkým účastníkom seminára predstavil investície a rozvojové plány ktoré majú priniesť pre spoločnosť ďalšie navýšenie kapacity spracovania základnej suroviny. Tak ako vlani aj tohto roku sa ujal zhodnotenia prebiehajúcej kampane Ing. Adrián Šedivý, MAS a informoval pestovateľskú verejnosť o podmienkach nákupu cukrovej repy pre nadchádzajúce obdobie. Za SPPK vystúpila Ing. Jarmila Dúbravská, PhD., riaditeľka odboru poľnohospodárstva a služieb, ktorá od prezentovala Spoločnú poľnohospodársku politiku na roky 2014-2020 - projektové podpory. Ing. Németh privítal Prof. dr. Ing. Luď-

Ing. Jarmila Dúbravská, PhD.

ka Hrivnu z Mendelovej univerzity Brno ktorý otvoril odbornú časť seminára témou komplexná výživa cukrovej repy a vliv výživy na dynamiku rastu a zmeny technologickéj akosti cukrovej repy. V odbornej časti pokračoval Ing. Báti z firmy ADAMA ktorý najskôr vysvetlil zmenu názvu firmy Adama čo je vlastne hebrejský výraz pre „zem - pôdu. V ďalšej časti prednášky sa venoval prípravkom firmy. Ako posledný sa v odbornej časti prihovoril Ing. Peter Šery zástupca firmy Syngenta na tému ochrana cukrovej repy fungicídny prípravkami firmy. Po vyčerpaní všetkých príhovorov a prednášok mali naši pestovatelia a hostia možnosť navštíviť Aquapark, Welnes a sauny s voľným vstupom. Po tejto aktivite sme sa už všetci ktorí túto možnosť využili tešili na dobrú večeru.

Ján Marček

Choroby a škodcovia cukrovej repy v hospodárskom roku 2014/15

Cerkospora beticola

Výskyt huby sme zaznamenali v celom pestovateľskom rajóne. Napáda vonkajšiu stranu listovej plochy, kde sa tvoria oválne škvrny veľkosti 2-3 mm. Pri silnom napadnutí dochádza k výmene listovej plochy (retrovegetácia). Výskyt choroby bol zaznamenaný v neskoršom termíne (koniec augusta), pri silnom tlaku bolo potrebné niektoré porasty ošetriť fungicídmi viac ako 3 x.

Jedna z najrozšírenejších chorôb vzchádzajúcich rastlín je komplex pôdnych húb „spála repná“. Najviac rozšírené sú tieto pôdne patogény: **Pythium ultimum**, **Aphanomyces cochlioides**, **Rhizoctonia solani** a **Phoma betae**.

Druhému patogénu **Aphanomyces cochlioides** (hniloba koreňa cukrovej repy) by sme radi venovali ďalšie riadky:

V pestovateľskom rajóne Levicka sme sa tento rok stretli s vyšším výskytom tohto pôdneho patogénu a zaznamenali straty na poraste cukrovej repy. Patogén napáda rastlinu už v ranných štádiách a počas vegetácie je ľahko prehliadnuteľný, keďže napáda koreň rastliny a listová plocha ostáva bez poškodenia. Typickým prejavom je zaškrtenie koreňa. Rastliny napadnuté touto hubou môžu spôsobiť významné

straty na výnose koreňa a tak isto aj cukornatosti. Z hľadiska ochrany je dôležité udržiavať PH v pôde, parcely dostatočne podrývať a do technologického postupu zaradiť aj plečkovanie, ktoré priaznivo upravuje vzdušný režim. Pri výbere odrôd sa treba zamerať na odrody menej citlivé na túto hubu, čo bolo dokázané aj odrodovými pokusmi.

Rýhonosec repový

Koncom vegetačného obdobia repy, sme zaznamenali zvýšený počet nosatcov v porastoch. Dlhá kampaň a skládky ktoré boli umiestnené na parceliach sú predpokladom k ich rozmnoženiu a následnej migrácii na pozemky repy. Preto by sme chceli pripomenúť pravidelné kontroly vzchádzajúcej repy, ktorú môže tento druh požírať hlavne parcely v blízkosti repných skládok. Preto sa treba pripraviť pri výskyte na jarnú aplikáciu insekticídnej ochrany. Imága sú dlhé 10-16 mm sfarbené do šedo tmava a splyvajú s pôdou.

Ďalšími škodcami boli v minulom roku aj Roztočec chmelový - ktorý sa vyskytuje hlavne v teplých rokoch, ale jeho výskyt bol zaznamenaný aj počas daždivého roka a niektoré parcely boli poškodené. Včasná odhalenie a aplikácia látky bifenthrin dokážu eliminovať škodcu. Po zbere obilnín nám na parcely s repou migrovali hraboše, ktoré poškodzovali porasty svojím požerom a sekundárne potom repu napádali patogény. Ochrana pomocou chemických prípravkov je náročná nielen ekonomicky, ale aj z hľadiska načasovania správnej aplikácie.

Dôkladná agrotechnika (hlboká orba, odstránenie pozberových zvyškov, rýchla podmienka.) je jedným z najúčinnějších opatrení v boji proti hlodavcom.

Priebeh a výsledky kampane 2014/2015

Kampaň roku 2014 bola po sérii rekordných kampaní vari najrekordnejšia, čo do dĺžky, množstva spracovanej repy, ako aj výroby cukru.

Z pohľadu pestovateľa cukrovej repy a agronomickej služby cukrovaru to bola najmä rekordne dlhá záťaž pre zberovú techniku, náročnosť uskladnenia a pokles kvality pozberanej cukrovej repy.

Na úvod niekoľko čísiel: zo zberovej plochy cez 12 000 ha bolo za 179 dní pozberaných a spracovaných v cukrovaroch v Seredi 858 915 t cukrovej repy. Priemerná spracovateľská cukornatosť bola 14,9 %. Z kapacitných dôvodov bolo ďalších 100 000 t repy spracovaných v sesterskom cu-

krovaroch v Hrušovanech nad Jevišovkou. Za týmto suchými faktami je však celoročné úsilie farmárov a agronomickej služby cukrovaru. Od sejby, cez základné ošetrovanie, cez „dolaďovanie“ porastov listovou výživou, fungicídmi a insekticídmi, až po zber.

Zber začal - ako si to vyžiadali čoraz dlhšie kampane v posledných rokoch - koncom augusta 2014, aby bola dostatočná zásoba suroviny na začiatok kampane. Zvoz a výkup cukrovej repy

bol zahájený 2.9.2014. Septembrové dodávky boli už „tradične“ poznačené operatívnymi zmenami v harmonograme zberu z rôznych dôvodov - od nedostatočnej technologickkej zrelosti cez nedostupnosť terénu po „vis ľudský faktor“. Tieto presuny spolu s nečakanou priemernou úrodou blížiacou sa k osemdesiatim tonám z hektára spôsobili faktický posun termínov zvozu o niekoľko dní, ktoré sa geometrickým radom predĺžili na týždne. V hlavnom zberovom období to neznamenal pre kvalitu cukrovej repy zásadný problém, ku koncu roka však pribúdali skládky repy pozberanej šesť aj viac týždňov. Už pri predpokladanej dĺžke kampane do januára, resp. februára 2015 bolo potrebné prispôbovať spracovateľskú kapacitu suroviny ležiacej na skládkach osem i viac týždňov. Pozitívnu možnosťou eliminácie poklesu kvality repy uloženej na januárový a neskorší odvoz bolo zakrývanie skládok TopTex textíliou a slamou. Ukončenie zvozu repy 4.3.2015 bolo bodkou za touto mimoriadne dlhou skúškou techniky, logistiky, aj všetkých zainteresovaných. Napriek všetkým tlakom a negatívam, ktoré ostatnú kampaň postihli, výsledkom z hľadiska spracovateľa je produkcia cez 9,5 tony bieleho cukru z hektára zberovej plochy, čo je významný krok slovenského repárstva smerom k intenzite porovnateľnej s produkciou v krajinách západnej Európy. Spoločnou snahou cukrovarníkov a pestovateľov je udržanie tohto trendu, pri zužitkovaní všetkých podnetov ktoré vzišli z kampane 2014/2015.

Do novej sezóny 2015/2016 vstupujeme s priaznivým vývojom vegetácie a dobrých vyhlídkami pre spracovateľov a dodávateľov suroviny.

Ing. Branislav Kulich,
agronóm SC s.r.o.

Ako to robím ja: Pestovanie cukrovej repy v Majcichove

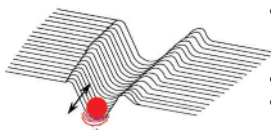
Farma Majcichov a.s. je tradičným pestovateľom cukrovej repy pre cukrovar v Seredi. Výmera tejto pre našu oblasť typickej plodiny je každoročne necelých 500 ha. Úrody dosahujeme v zrážkovo normálnych ročníkoch okolo 60 t/ha. Voda je v našom chotári limitujúcim faktorom výnosov - veľkoplošné závlahy tu nikdy neboli vybudované. Pôdy máme úrodné v hornej časti chotára (Majcichov, Modranka, Vlčkovce, Križovany) černoze na spraši, v dolnej časti ťažšie so štrkovým podložíom a vyššou hladinou spodnej vody. Spolu obrábame 3 200 ha ornej pôdy. Živočíšna výroba s takmer 3 800 kusovým stádom dobytky produkuje dostatok organických hnojív pre pravidelné zásobovanie pôdy živinami. Prvoradou úlohou rastlinnej výroby je nakŕmiť spomínané stádo dobytky, preto pestujeme každoročne 800-1000 ha kukurice na siláž, 300 ha lucerny. Repné rezky sú dôležitou zložkou kŕmnej dávky. Okrem krmovín pestujeme aj pšenicu ozimnú na výmere 960 ha, repku olejnú-190 ha, kukuricu na zrno-460 ha.

Parcely pre pestovanie repy sa snažíme vybrať prednostne v nižších polohách chotára s vyššou hladinou spodnej vody po predplodine ozimnej pšenici. Slamu po predplodine zberáme z poľa pre potreby ŽV. Nasleduje podmietka 12 metrovým radlicovým kypričom Horsch Terrano v období júla. V októbri aplikujeme hnojovicu radličkovým aplikátorom Samson. Poslednou jesennou operáciou je kyprenie 6 metrovým radlicovým kypričom Horsch Tiger do hĺbky 30 cm s pripojeným DD valcom. Týmto je pôda nakyprená a zvrstvaná.

Jarná predsejbová príprava pôdy spočíva obvyčajne v jednom prejazde kompaktovej Väderstad o zábere 10 metrov ťahaného pásovým traktorom Case Quadtrac. Výnimočne v suchých podmienkach sú potrebné dva prejazdy do hĺbky

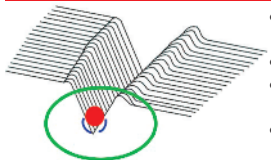
max. 5 cm. Odrody repy vyberáme podľa vhodnosti termínu zberu tak, aby sme zabezpečili dodávky do cukrovaru od začiatku kampane až po neskoré dodávky na konci. Pre sejbu máme 24 riadkovú sejačku Unicorn Vicon. Sejeme aj

Menší kontakt vedie k horšiemu vzhádzaniu

- Predutuženie pod semenom spôsobené opotrebovaním radličiek!
- Horšie pritlačenie osiva!
- Malý kontakt s kapilárnou vodou!

Veľký kontakt vedie k rýchlemu vzhádzaniu

- Žiadne predutuženie pod semenkom!
- Dobre pritačené semeno
- Veľký styk s kapilárnou vodou
- Rýchlejšie - rovnomernejšie vzhádzanie

priebehu 5-6 dní. V našich prevažne suchých podmienkach vysievame 1,30 VJ/ha do hĺbky 4 cm.

V podmienkach minimalizačnej bezorebnej agrotechniky je tlak burín veľmi veľký. Základné herbicídy aplikujeme obvyčajne 4-5 krát v priebehu vegetácie-výhradne v noci. Postrekujeme 36 metrovým postrekovačom Hardi Twin-6600 litrovým. Pred sejbou podľa potreby aplikujeme glyphosáty na zničenie prezimujúcich burín. Ničenie jednoklíčnolistových burín a pichliača roľného je tiež súčasťou ochrany. Používanie fungicídov je predpokladom udržania zdravého listového aparátu a tým dosiahnutia očakávaného výnosu a cukornatosti repy. Fungicídy aplikujeme 2-3 krát. Aplikácia hnojív s obsahom mikroprvkov, stimulantov s obsahom auxínov a humínových látok je tiež súčasťou našej pestovateľskej technológie.

Výsledky fungicídneho pokusu 2014 Selice

Slovenské cukrovary v rámci svojej pokusnej činnosti sleduje už niekoľko rokov možnosti fungicídnej ochrany proti tejto hubovej chorobe. V roku 2014 sme mali založený fungicídny pokus repy cukrovej, pričom jednotlivé varianty predstavovali porovnanie účinnosti rôznych fungicídov. Pokus bol založený odrodou Gladiator (citlivá na cercospóru) ako maloparcelkový,

v štyroch opakovaníach, na pozemkoch Agrodívizia Selice. Hodnotenie zdravotného stavu jednotlivých variantov pomocou 9-bodovej stupnice (9 - bez napadnutia. 1 - napadnutá viac ako 75 % listovej plochy) bolo prevedené päťkrát, a taktiež po zbere bola hodnotená úroda a cukoratosť.

Hodnotenie zdravotného stavu - 2014

Prípravok	Dávka	5.8.	15.8.	3.9.	19.9.	6.10.
1. neošetrená	0	9	6,5	5	4,3	3,3
2. Sfera 535SC	0,4 l/ha	9	8	6	5,3	4,5
3. Score	0,4 l/ha	9	7,5	6	5,5	4,8
4. Eminent 125 ME	0,8 l/ha	9	8,3	6,5	6	5
5. Cuprocaffaro	4 kg/ha	9	8,5	7,3	7	7
6. Sfera 535SC + Cuprocaffaro	0,4 l/ha+4 kg/ha	9	8,3	7	6,8	7
7. Score + Cuprocaffaro	0,4 l/ha+4 kg/ha	9	8	7,5	7	7
8. Eminent + Cuprocaffaro	0,8 l/ha+4 kg/ha	9	7,8	7,3	7	7

Výsledky fungicídneho pokusu 2014 Selice.

Hodnotenie úrody a cukornatosti

Prípravok	Dávka	úroda t/ha	rel. %	cukornatosť %	rel.%	úroda cukru t/ha	rel.%
1. neošetrená	0	90,56	100,0	14,14	100,0	12,64	100,0
2. Sfera 5355C	0,4 l/ha	95,03	104,9	14,42	102,0	13,67	108,1
3. Score	0,4 l/ha	92,41	102,0	14,55	102,9	13,44	106,3
4. Eminent 125 ME	0,8 l/ha	95,03	104,9	14,83	104,9	14,07	111,3
5. Cuprocaffaro	4 kg/ha	102,77	113,5	15,57	110,1	15,93	126,0
6. Sfera 5355C + Cuprocaffaro	0,4l/ha+4 kg/ha	105,09	116,0	15,18	107,4	15,95	126,1
7. Score + Cuprocaffaro	0,4 l/ha+4kg/ha	102,70	113,4	15,22	107,7	15,67	124,0
8. Eminent + Cuprocaffaro	0,8 l/ha+4kg/ha	102,52	113,2	15,28	108,1	15,69	124,1

Výsledky pokusu, v tejto forme zatiaľ jednoročného, jednoznačne potvrdili opodstatnenosť fungicídneho ošetrenia repy cukrovej proti

hnedej škvrnitosti listov repy v podmienkach infekčného tlaku na úrovni roku 2014. Výsledky pokusu potvrdili pozitívny vplyv fungicídov nielen na zdravotný stav porastov, ale i na úrodu buliev a cukornatosť, a tým i na rentabilitu pestovania repy cukrovej. Základom úspešnej fungicídnej ochrany (a to platí nielen pre repu cukrovú) je okrem voľby vhodného fungicídu z radu registrovaných prípravkov i stanovenie správneho termínu ošetrenia. Ako je vidieť medzi prípravkami je aj med'natý, ktorý si myslíme že má opodstatnenie v rámci ochrany repy ako prerušovač vytvorenia rezistencie cerkospóry voči fungicídnym prípravkom. Ako som spomínal v minuloročnom článku o výnimku použitia Duett Top tak sa nám to podarilo a od tohto roku je možné ho tiež použiť v pestovaní cukrovej repy. Cieľom bolo aby sme Duett Top vedeli tiež využiť pre zabránenie rezistencie cerkospóry voči fungicídnym prípravkom.

Feromónové lapače

Časté zmeny počasia ktoré zaznamenávame počas dlhého vegetačného obdobia cukrovej repy sú veľkým predpokladom k napadnutia porastu škodcami. Podmienky pestovateľského ročníka sú vždy iné, každá parcela je iná, správanie sa jednotlivých škodcov sa líši a preto je výhodné zaznamenávať a monitorovať výskyt na vašich pozemkoch a pri prekročení prahu škodlivosti ich dokázať včas eliminovať. Tento rok ste mali prvý krát možnosť objednať si feromónové lapače, ktoré zastrešuje firma AM Agro s.r.o. Doručené Vám budú dva druhy lapačov na monitoring Psoty repnej a Mora Gama.

Psota repná – škodca, ktorý sa premnožuje v teplých rokoch. Tento druh motýľa má viacero generácií a larvy spôsobujú škody vyžieraním srdiečkových listov a vytváraním si chodbičiek v listovej ružici cukrovej repy.

Imága: Rozpätie krídiel je 10 – 14 mm. Prvý pár krídiel samčeka je červeno-sivý a u samičky žltó-hnedý. Zadné krídelka má samček sivo-ružové až žltó-hnedé a samička sivo-hnedé. Tykadlá sú červeno sivej farby dlhé 4,4 mm. Práh škodlivosti je viac ako 25 ks motýľov v lapači za 24 hodín.

Mora Gama - vytvára počas roka až tri generácie. Na jar po zakuklení vylietavajú motýle a v máji alebo začiatkom júna a kladú vajčička na listy cukrovej repy. Zelené húsenice (dorastajú až do dĺžky 40 mm) poškodzujú repu svojimi požerkami, pri premnožení môže dôjsť až k holožeru. Počas teplých dní sa larvy uťahujú do tieňa repy. Typickým pre tento druh motýľa, je znak v tvare γ na hnedočiernych krídlach. Práh škodlivosti je viac ako 15 motýľov za 24 hodín.

Viac o chorobách a škodcoch a aj o inštalácii feromónových lapačov sa môžete dozvedieť na našom „RIS-e“ Repnom informačnom portáli. www.ris.agrana.com

Mrlík biely v repe cukrovej

Mrlík biely - *Chenopodium album*

Cukrová repa patrí medzi plodiny najcitlivejšie a najmenej konkurencie schopné voči burinám. Pri jej pestovaní sú nebezpečné mnohé druhy burín, z ktorých veľmi významný je Mrlík biely - *Chenopodium album*. Z hľadiska škodlivosti je zaradený do kategórie veľmi nebezpečné buriny (+++). Mrlík biely patrí medzi zelené autotrofné buriny rozmnožujúce sa generatívne, pre svoj rast potrebuje dostatok svetla a preto zaburiňuje najmä okopaniny. Mrlíky sú nebezpečné dvojkličnolistové buriny rozšírené na celom území Slovenska, dokážu sa veľmi dobre prispôsobovať stanovišťa a klimatickým pod-

mienkam a preto ich výskyt na ornej pôde naďalej stúpa. Na pôdach veľmi dobre zásobených vodou a živinami vytvára mohutné rastliny (1,5m), koreň siaha až do hĺbky 2m, čím odčerpáva cukrovej repe vodu, živiny z pôdy ako i priestor pre rast a vývin. Rastliny vzchádzajú etapovite, preto je nutné regulovať ich výskyt postupne. Mrlík biely kľíči veľmi nepravidelne z hĺbky od 2 cm pri minimálnych teplotách 3-4 °C, alebo optimálnych 10-12 °C. V poslednom období môžeme sledovať rezistenciu mrlíkov na niektoré registrované účinné látky. Mrlík biely patrí medzi 10 najvýznamnejších rezistentných burín vo svete.

Herbicídne ošetrenia repy

Na reguláciu mrlíkov v porastoch cukrovej repy máme k dispozícii nasledovné účinné látky: metamitron, phenmedipham, desmedipham a lenacil. Ich správnu kombináciou dosiahneme elimináciu mrlíkov hneď v prvej postemergentnej aplikácii. Aplikácia T1 je rozhodujúca! Chyby, ktorých sa dopustíme v T1 sa väčšinou prenášajú do všetkých postemergentných aplikácií. Herbicídna ochrana sa predražuje a dochádza k fytotoxicite na porastoch repy. Mrlíky, ktoré nezničime hneď v T1 zvyčajne zostanú v porastoch repy až do zberu. Druhá aplikácia T2 má za úlohu zničiť buriny, ktoré vzišli po prvej aplikácii. V aplikácii T2 je vhodné použiť okrem ú. l. phenmedipham aj vyššiu dávku ú. l. desmedipham (160-200 g/ha). V následnej T3 aplikácii odporúčame použiť ú. l. desmedipham (400-450 g/ha). Phenmedipham môžeme v T3 aplikácii využiť na posilnenie účinku proti mrlíkom. Do každej aplikácie T1-T3 je vhodné použiť 700 g/ha ú.l. metamitron, ktorý pri optimálnej vlhkosti vykazuje veľmi dobrú účinnosť na mrlíky. Následné aplikácie T4-T5 vykonávame pri použití systému „nízkych častých aplikácií“ (znižovanie koncentrácie účinných látok pri súčasnom skracovaní periódy medzi post-aplikáciami). Po každej aplikácii herbicídu je do určitej miery stresovaný aj porast cukrovej repy, preto je dôležité, aby sa nevykonávali pri vysokých teplotách (nad 23 °C). V prípade poškodenia porastu repy či už silným dažďom, vetrom, ľadovcom atď. s aplikáciou počkáme 2-3 dni, aby mala cukrová repa čas na regeneráciu. Veľmi vhodné je do každej postemergentnej aplikácie pridávať stimulatory rastu (Atonik, Mg-Titanit).

AM-AGRO s.r.o.
Tehelná 3, 949 01 Nitra
Tel.: 00421 (0)37 651 2135
Fax: 00421 (0)37 651 2135

Váš poradenský servis

martin.mraz@am-agro.com
martinvician.amagro@gmail.com
attila.morovics@am-agro.com
jozef.trstan@am-agro.com

SORTIMENT PRÍPRAVKOV

2015

HERBICÍDY

ALLYSTAR PACK	DICOHERB M 750
BEETUP KOMPAKT	DESORMONE LIQUID 60 SL
BETASANA SC	DMP 160
BETIX 700 SC	ETHOSAT 500 SC
BUTISAN 400 SC	HECTOR 53,6 WG
BUTISAN STAR	LINUREX 50 SC
CAMIX	RANGA
CLOMATE	SAFARI 50 WG
COSMIC	TARGA SUPER 5 EC
ZEA PACK (Hector 53,6 WG + Zeagran 340 SE)	

FUNGICÍDY

ALBUKOL
BUMPER 250 EC
JUWEL
RONDO

POMOCNÉ LÁTKY

DRAGON
ELASTIQ ULTRA
PRO AQUA
Mg-TITÁNIT

INSEKTICÍD

CYTHRIN 25 EC **TALSTAR 10 EC**

LISTOVÁ VÝŽIVA

TECHNICKO-PORADENSKÝ SERVIS

Ing. Martin Mráz
Ing. Martin Vician
Attila Morovics
JUDr. Jozef Trst'án

0918 614 037
0918 614 051
0918 614 033
0908 710 617

martin.mraz@am-agro.com
martinvician.amagro@gmail.com
attila.morovics@am-agro.com
jozef.trstan@am-agro.com